

WPISUJE ZDAJĄCY

KOD			PESEL											
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

*miejsce
na naklejkę*

dysleksja

EGZAMIN MATURALNY Z JĘZYKA BIAŁORUSKIEGO POZIOM ROZSZERZONY

PRZYKŁADOWY ARKUSZ EGZAMINACYJNY DLA OSÓB SŁABOWIDZĄCYCH (A4)

DATA: **18 grudnia 2014 r.**

CZAS PRACY: **do 270 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **40**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 11 stron. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
3. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
4. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
5. Możesz korzystać ze słowników językowych.
6. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
7. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

Wybierz jeden temat i napisz wypracowanie.

Тэма 1.: На аснове дадзенага фрагмента тэксту прадстаў праблему і паразважай над ёй. Карыстайся тэзісам і думкамі Н. Перкіна і аднясіся да іншага тэксту культуры. Твая праца павінна налічваць не менш чым 300 слоў.

Н. Перкін

Нацыянальнае і інтэрнацыянальнае ў літаратуры

Да ліку найважнейшых праблем развіцця сучаснага чалавецтва адносяцца і спецыфічныя патрэбы духоўнага, культурнага развіцця народаў і нацый. Складанасць разглядаемых намі пытанняў заключаецца ў неабходнасці заўсёды мець у полі зроку і агульныя карэнныя праблемы сучаснасці, і своеасаблівасць жыцця таго ці іншага народа, і спецыфічны характар з'яў мастацтва. Інакш кажучы, у гістарычных экскурсах ці ў ацэнках сучасных літаратурных твораў мы павінны спалучаць шырыню строга гістарычнага мыслення з прафесіяналізмам разумення прадмета даследавання.

Нацыянальнае і інтэрнацыянальнае... Хіба гэта нейкая прыватная калізія літаратуры, а не вельмі важная, істотная супярэчлівасць развіцця, сама дыялектыка гэтага развіцця? З эпохі ў эпоху жыццё мастацтва ішло такім парадкам: агульначалавечае паводле духу сваіх ідэй, яно як бы падзялялася на асобныя рэчышчы ў адпаведнасці з нацыянальнымі ўтварэннямі, нацыянальным вопытам і спосабам мыслення.

Назіраючы ў свеце вялікую этнічную разнастайнасць, а з ёю і адметнасць кожнай асобнай нацыянальнай культуры, мы не можам не задумацца над прыродай гэтай разнастайнасці і адметнасці, як не можам не задумацца і над агульначалавечым у нацыянальных культурах. [...]

Сучаснае разуменне культуры ўключае ў сябе самыя разнастайныя і шматлікія элементы як матэрыяльнай, так і духоўнай дзейнасці. Цяжкасць тэарэтычнага вызначэння нацыянальнага ў культуры тлумачыцца складанасцю апасродкаваных сувязей паміж гісторыяй асобнага народа, а таксама ўсяго чалавецтва і псіхічна-духоўным адпластаваннем гэтай гісторыі.

Адным з найбольш відавочных і істотных элементаў нацыянальна спецыфічнага з'яўляецца мова. Мова – і інструмент нацыянальнага і яго носьбіт. [...] Заўважым: мова мае такую старадаўнюю гісторыю, як і свядомасць. Мова з'явілася з вострай, выкліканай самім існаваннем і развіццём патрэбы чалавека зносіцца з іншымі людзьмі. І калі мы хочам прасачыць або зразумець у самых галоўных момантах гэту старадаўнюю гісторыю станаўлення чалавечай свядомасці, - прычым свядомасці розных народаў, – то абавязкова звернемся да мовы як формы яе выяўлення і ўвасаблення.

Н. Перкін, Нацыянальнае і інтэрнацыянальнае ў літаратуры. Вопыт тэарэтычнага далседвання, Мінск 1971, с. 6–19.

Тэма 2.: Зрабі параўнаўчы аналіз і інтэрпрэтацыю вершаў.
Твая праца павінна налічваць не менш 300 слоў.

Максім Танк

Шчасце

Простае шчасце людское,
Так, як і наша з табою,

Пэўна, складаецца з солі,
З хлеба, сабранага ў полі,

З поту, з дарожнага пылу,
З роднага небасхілу,

З дружбы, мацнейшай ад смерці,
З песні... І так мне здаецца:

Каб з чаго іншага скласці,
Дык ці было б яно шчасцем?

М. Танк, Збор твораў, т. 3, Мінск 2007, с. 129.

Сяргей Грахоўскі

«Чалавеку патрэбна не слава...»

Чалавеку патрэбна не слава,
А людская увага і ласка,
І сардэчнае шчырае слова,
І вясёлая добрая казка.

Чалавеку патрэбна ўсмешка
Незнаёмых вачэй і знаёмых,
Каб дажджамі размытая сцежка
Стала лёгкай на кручах і стромах.

Чалавеку не трэба спагады, -
Дабрата чалавеку патрэбна,
Каб, мінаючы прорвы і спады,
Узбірацца на стромкія грэбні,

Каб сяброў сустракаў клапатлівых
На дарогах, далёкіх ад дому,
І каб сам быў заўсёды шчаслівы,
Калі шчасце прыносіш другому.

<http://knihi.com/>

BRUDNOPIS (nie podlega ocenie)